

# HASŁO

Organ Ruchu Chrześcijańsko - Społecznego.

Redakcja i Administracja: RADOM, Trawna 3.  
Telefon № 414.

Prenumerata rocznie 4 zł  
„ półrocznie 2 zł

Konto P. K. O. № 64520 należy zaznaczyć, że  
pieniądze przesyłane są na rachunek HASŁA.

*Wszystkim naszym czytelnikom, przyjaciółom i protektorom, w dniu Zmartwychwstania Pańskiego, przesyłamy staropolskie—chrześcijańskie życzenia „Radosnych Świąt“*

*Redakcja „Hasła”.*

## ALLELUJA!

Przez sto pięćdziesiąt lat niewoli narodowej, kiedy już, według rozumu ludzkiego sądząc, wszystko zawiodło, pozostał tylko wierny swej idei jeden zew, jedno hasło, jedna nadzieja. Hejnał, to był Boży, Chrystusowy, który rok rocznie budził naród z uśpienia, pobudzał jego życie, wznosił czoło do słońca, do wiary, do ufności!

**Alleluja, Alleluja—Chrystus Zmartwychwstał!**

**I my zmartwychwstaniemy!**

I razem z wiarą w zmartwychwstanie ciał doczesnych, tliła się jednocześnie w popiele zgłiszcz bytu państwowego, wiara w zmartwychwstanie, niepodległości narodu.

I wiara stała się cudem. Przeniosła góry.

A cudowna moc tego cudu wiary, przechowywała się li tylko w Kościele Katolickim. Tam było ukryte źródło tej siły, tego lekarstwa, które wątpiącą duszę narodu krzepiło i przy życiu go utrzymywało!

**I dlatego Polska nie zginęła!**

Dziś inne zło, inny wróg i inne metody idą na naród, aby go zgubić.

**To zachwianie ducha!**

I gdyby mu się to udało, wtedy dopiero nastąpiłaby ostateczna i nieodwołalna zguba i zagłada.

Płynie od wschodu i sączy się ta trucizna w społeczeństwo kropla po kropli.

Wszystko, co słabsze, co małe, co bez zapалу, co bez wiary, co bez ideału już karłowacieje, gnie się i łamie.

Uderza to na wszystkie strony, we wszel-

kie zawody. Krusze i stałość mężczyzn, odziera z cnoty niewiastę, przenikać usiłuje w rodzinę, rozpostrzec chce swe czarne skrzydła nad młodzieżą.

W takiej chwili ciężkiej godziny z wież Kościołów Katolickich biją spizowe dzwony na rezurekcję.

**Alleluja! Alleluja! Chrystus Zmartwychwstał!**

I ten hejnał, który nie pozwolił nam upaść w czasach niewoli politycznej, tembardziej teraz w czasach grozy niewoli duchowej, upaść nam nie dopuści.

**Słuchajmy jeno pilnie tego głosu!**

Usłyszała go już, zawsze najczujniejsza młodzież nasza.

Chwyciła za broń! Cała młodzież katolicka na polskich uniwersytetach stanęła już w szyku bojowym pod sztandarem Zmartwychwstałego Chrystusa!

W jednej tylko Warszawie z górą 7.000 studentów i studentek przystąpiło jednego dnia, po uprzednim odbyciu rekolekcji, do Sakramentów Świętych.

A przecież to przyszłość Polski. Nie zginie naród, który ma taką młodzież.

Oby tylko za zapalem młodzieży poszło z takim samym zapalem i starsze społeczeństwo. Wówczas Polska spełni swe dziejowe, swe Boże posłannictwo—przedmurza chrześcijaństwa!

**Pilnie jeno słuchajmy głosu Bożego!**

**Alleluja, Alleluja—Resurekcja Chrystusowa—resurekcja nasza!**

# WIDMO ZAGŁADY.

Na ustach każdego dziś człowieka są jedne tylko wyrazy: Ciężkie czasy, szalony kryzys ruina gospodarcza, katastrofa gospodarcza i t.p. najbardziej złowieszcze twierdzenia lub przewidywania!

Na pociechę mamy tylko to, że i gdzieindziej jest nie lepiej. Taki sam kryzys przechodzą kraje od nas bogatsze, zasobniejsze i lepiej od wieków zagospodarowane.

Słaba to jednak pociecha!

Gdzie jest zło? Skąd to wszystko przychodzi? Jaka jest przyczyna tej obecnej sytuacji, w jakiej się znajdujemy.

Niektórzy będą twierdzili—kiepskie rządy, kiepska gospodarka. Ale czy wogóle była kiedy lepsza gospodarka czy to w Polsce, czy gdzieindziej. Inni utrzymywali, że wszystkiemu winne zbyt wielkie podatki!

Prawda, podatki są bardzo duże i **coś nawet za duże**, ale to tylko dlatego, że nie mamy ich czem płacić.

Gdy ktoś niema 10 groszy, to i bułka będzie dlań za drogą.

Szukać można przyczyn kryzysu i to bardzo poważnie w obecnym systemie etatycznym czyli urzędniczym, państwa.

Tak jest, to jest poważna przyczyna.

Takich przyczyn można wyliczyć przynajmniej ze sto, ale to sprawy nie wyjaśnia, nie wykryje właściwego źródła nieszczęścia.

Takie przyczyny, przy pewnej energii, pewnym wysiłku i dobrej woli władz i społeczeństwa mogą być usunięte, lecz czy to sytuację poprawi, czy sprawę uratuje. **Sądzimy, że nie.**

Źródło zła jest bardzo głębokie i bardzo szerokie i bardzo dalekie!

**Jest nim dzisiejsza Sowiecka Rosja.**

W tej Rosji (zwanej krajem Sfinksa) powstał przed dwoma laty, gigantyczny wprost, **ale zarazem i djabelski plan gospodarczy — nazwano go „piatiletką“.** (Ma być przeprowadzony w ciągu pięciu lat).

Bolszewicy działacze rosyjscy przyszedli do przekonania, że cała ich robota prowadzona od dziesięciu lat, właściwie stoi na miejscu. Zagranica jakoś nie myśli zaprowadzać u siebie raj sowiecki.

Ślą na propagandę miliony czerwonych rubli, a efekt tego jest taki, że gdzieś tam, od czasu do czasu, tłum robi awanturę—gdzieś tam się cokolwiek po głowach pobija, gdzieś tam towarzyszy rozwiesi sztandar czerwony na drutach telefonicznych. Wsadzą później chłopca do ciupy i koniec.

Taką zabawę w komunizm możnaby było prowadzić lata całe i skutku nie byłoby żad-

nego. Robotnik, który, ma pracę, któremu się dobrze powodzi, ani myśli nadstawiać pleców na jakieś tam bzdury socjalistyczne, gdyż dobrze mu przy rodzinie, dobrze mu w kościele i miło mu po pracy w domu z dziećmi pobaraszkować, albo w knajpce kufel piwa wyciągnąć.

Bolszewicy zrozumieli,—trzeba mu to odebrać, a wtedy głód i nędza wypędzą go na ulicę i wsadzą mu nóż w rękę.

I szatan podsunął im plan „piatiletki“. Od tego też czasu w społeczeństwo raz po raz zaczęły wpadać słowa „**dumping rosyjski**“.

Co to jest? Na czym on polega!

Jest to handel Rosji ze światem, a polega na tem, aby światu „burżuazyjnemu“ **dać po tak niskich cenach towar, aby nikt w świecie z nimi nie mógł konkurować.** Zaczęło się od takiego towaru, którego narazie Rosja miała dość dużo.

Był to „dumping“ zbożowy.

Zabrano więc **za darmo** chłopom Rosyjskim niemal wszystko zboże i rzucono je prawie za pół darmo na wszystkie rynki europejskie. Uderzono najpierw w rolnictwo, co najbardziej odczuła Polska.

Jeżeli zboże Rosyjskie wyborowe sprzedawano za 8 złot. do 10 zł. korzec, to czy chciał kto kupować zboże polskie po 30 zł.? I powstał kryzys w rolnictwie, który szybko zaczął przenosić się na inne dziedziny gospodarcze.

Plan „piatiletki“ idzie dalej. Przenosi się na produkty kopalniane, i mineralne. A więc drzewo, nafta, węgiel, sól i t. p. Na rynkach zagranicznych ukazały się już transporty drzewa po 40 złot. za metr desek.

Towary te jednak wymagają do wydobywania siły rąk ludzkich. Normalnie trzeba robotnika płacić.

Bolszewicy poradzili sobie w ten sposób, że do robót w lasach i kopalniach zapędzili siłą wszystkich robotników, podejrzanych, lub nawet niepodejrzanych o kontrrewolucję.

**Ludzie ci pracują, jak katorżnicy, otrzymując za pracę tylko tyle, aby ich utrzymać przy życiu.**

Wobec takiego systemu o konkurencji z cenami sowieckimi nie może być mowy.

Po zdumpingowaniu rolnictwa i mineralów, przyjsć ma kolej na dalsze gałęzie przemysłu. A więc metalurgia, włókiennictwo, garbarstwo, przemysł chemiczny i t. d.

Rzeczy te już się robią i niedługo zobaczymy, jak na rynkach naszych ukażą się narzędzia rolnicze w cenie np. 5 złot. za siewnik,

a 1 złot. za pług. Teraz zrozumiała rzeczą, jest, że przy systemie takim musi przyjść do katastrofy.

Niepodobna nawet sobie wyobrazić, aby móc z taką podłością, jak praca niewolników, stanąć do walki.

A jednak Europa musi się nad tem poważnie zastanowić. W przeciwnym razie w ciągu najbliższych miesięcy trzeba będzie zamknąć jeszcze ostatnie tlejące warsztaty pracy.

Masy wtedy wyjdą na ulicę — żądając

chleba. I sięgną ręką po ten chleb tam, gdzie go również nie będzie, bo wszystkim zabrał go ten „rzekomy obrońca pracy“ — przyjaciel szatana!

Ratunek jest, — bowiem co w zbrodni się poczęło, zginąć musi! Nadzieja jest i myśl jest.

Czy aby tylko Europa zechce do tej myśli się zwrócić? W pierwszym rządzie zagadnienie to stoi przed Polską i w najbliższych artykułach do tematu tego jeszcze powrócimy!

E. S.

## Zamach na Sakrament Małżeństwa w Polsce.

Komisja Kodyfikacyjna Polska spreparowała nowy projekt prawa małżeńskiego. Projekt ten trzyma się jeszcze w tajemnicy, lecz udało się już wydostać niektóre szczegóły dotyczące pewnych posunięć w tej sprawie.

Ostatnia encyklika Ojca św. o małżeństwie **stwierdza stanowczo i zasadniczo, bez żadnych wątpliwości, że małżeństwo Katolickie prawnie zawarte jest absolutnie nierozzerwalnem.**

Na innym stanowisku stoi Komisja Kodyfikacyjna. Projekt ten choćby tylko z ogólnego rzutu oka, **nosi na sobie charakter wybitnie bolszewicki.**

A więc przed ślubem wszelkie potrzebne do tego formalności załatwia urząd cywilny świecki, a ksiądz tylko na podstawie zaświadczenia takiego urzędu, dopełnia ceremonii ślubu. Jeśli dokumenty przedstawione z onego urzędu, będą dla księdza niewystarczające, to według prawa wprowadza się tylko śluby cywilne przed owym urzędnikiem, który może nie być sam nawet katolikiem. Według tego projektu całą stronę prawną rozstrzyga państwo, religijny zaś charakter małżeństwa usunięty zostaje na plan drugorzędny.

Ale to jeszcze nic w porównaniu z takim planem, że małżeństwo może być rozwiązane na podstawie jednego z 15 powodów przewidzianych w projekcie jak np. — ciężka zniewaga, obelga lub potwarz, odmowa środków utrzymania. Dla szukających rozwodów łatwo będzie przeprowadzić jakiś z tych powodów, choćby on nieodpowiadał prawdzie.

Według powyższego projektu najpierw udziela się separacji na rok, lub na trzy lata i skoro po upływie tego czasu małżonkowie zejść się nie chcą, sąd orzeka rozwód na stałe. Przewiduje się nawet, że czas separacji może być skrócony nawet do tygodnia.

Dalej projekt przewiduje nawet rozłączenie bez powodu i **wprowadza system małżeństw koleżeńskich, lub na próbę, np.**

**na czas studjów w szkole, lub na czas pobytu w jakimś zawodzie.**

Z tych przesłanek, duch bolszewizmu aż bije w oczy. Społeczeństwo Katolickie musi sobie zdać jasno sprawę z grożącego moralności niebezpieczeństwa i podkopującego cały nasz światopogląd katolicki aktu.

Dla informacji podajemy, że autorami tego projektu byli panowie profesorowie: Lutoński, Bukowiecki, Łyskowski, Konic i Nagórski — wszyscy znani, z przekonań antykatolickich. W komisji tej nie było ani jednego prawnika, znanego, jako gorliwego katolika. **Komisja ta została wyznaczona jeszcze w r. 1924, bodaj kiedy ministrem wyznań religijnych był p. Stanisław Grabski.**

Mamy nadzieję, że mocna postawa społeczeństwa zmusi tych panów do wsadzenia owego projektu do pieca, ewentualnie odesłania go z powrotem do Moskwy.

Red.

**OBUWIE** NAJTRWAŁSZE NABYĆ MOŻE  
 — KĄŻDY —  
 NA RATY I ZA GOTÓWKĘ.

**DAMSKIE MĘSKIE I DZIECINNE**

— TYLKO w FIRMIE: —

**PIOTR PUŁKA S<sup>-CY</sup>**

w RADOMIU, ulica Żeromskiego 2.

— Sklepy: w Ostrowcu i Skarżysko-Kamiennej.

# NA CZASIE.

W chwili gdy słowa te kreślę, wiatr świszczący za oknami, śnieg prószy, gdyby lutą zimą, białym całunem spowita ziemia; zimno i smutno niezwykle...

A przecież to wiosna!

Precz zatem przykre myśli, które nam kapryśna aura przed oczy nasunęła.

„Wiosna jest ciągle tam, gdzie kipi dusza kulturalna“ powiedział, Bolesław Prus, a czy my na to w Polsce możemy narzekać, biorąc rzecz tak jak ją widać. Ileż to w wolnej Ojczyźnie powstaje corocznie różnych zakładów naukowych, różnych kursów dokształcających, placówek społecznych, którym jak widać z ich programu o nic innego nie chodzi, jak tylko żeby wszystkich wyrobić na ludzi kulturalnych, czasem nawet tak według jednego strychnulca.

Jedne z tych placówek zajmują się starszym społeczeństwem, tym mniej uwagi nawet można poświęcić, a drugie młodzieżą, na te

więcej powinno zwrócić uwagi starsze społeczeństwo, ale społeczeństwo katolickie, takie nie z metryki, aby spojrzeć obiektywnie o co dziś wychowaniu chodzi. O nic więcej tylko, o dusze narodu, o dusze młodzieży, które wychować chcą w światopoglądzie nie katolickim, a materialistycznym, zatruć zdrowe ziarna, żeby z nich nie wzeszedł plon zdrowy moralnie, oparty o zasady odwieczne prawd Bożych. Dlatego też katolicy biorący udział w życiu społecznym, czy politycznym muszą dążyć by wychowanie młodzieży miało rozstrzygający probierz, wychować młodzież po katolicku! Nieoglądając się na Państwo, które dzisiaj hołdując modnemu nowinkarstwu, oddala się od przykazań Chrystusa w życiu publicznym. Dla wychowania po katolicku młodzieży, niema takiego szczytnego celu, do którego wolno byłoby dochodzić drogą inną niż przestrzegania najwyższego celu zasad chrześcijańskich.

St. K.

## Z ruchu chrześcijańsko-społecznego i życia organizacyjnego.

### Zmiana Patrona Generalnego.

Dotychczasowy Patron Generalny Chrześcijańskich Organizacji Robotniczych i Społecznych diec. Sandomierskiej ks. Tomasz Fogt, zamianowany został proboszczem parafji Odechów. Obowiązki Patrona objął z postanowienia Pasterza diecezji Ks. Biskupa Jasińskiego, Patron Związku Młodzieży Katolickiej Ks. Dr. Jan Cibor.

### Z sali odczytowej.

W każdą niedzielę o godz. 7-ej wieczorem w sali przy ul. Trawnej 3 odbywają się odczyty na przeróżne tematy z życia religijnego i społecznego. Od czasu do czasu staraniem młodzieży z „Odrodzenia“ urządzane są przedstawienia amatorskie połączone z różnego rodzaju atrakcjami.

Wieczory te cieszą się ogromnym uznaniem wśród społeczeństwa Radomskiego i są mile widziane wśród członków.

### Kurs instrukcyjny.

W dniach od 17 do 22 marca odbył się w Warszawie Kurs Społeczny dla działaczy i pracowników społecznych naszego ruchu. Na kursie wykładali między innymi tacy prelegenci jak p.p. Chaciński, prof. Ponikowski, ks. kan. Gąsiorowski, ks. prof. Szmigielski, Spasiński i inni.

Z naszych organizacji Radomskich i okręgu na kursie wzięło udział 12 osób.

### Święcone u Robotników.

W dniu 12 kwietnia r. b., to jest w przewodnią niedzielę, zaraz po sumie w sali Trawna 3 w Radomiu, odbędzie się uroczystość dzielenia się jajkiem święconem. W tradycyjnym tym obrzędzie, z pietyzmem obserwowanym przez chrześcijańskich robotników, wezmą udział zarządy i przedstawiciele wszystkich organizacji robotniczych, należących do naszego ruchu.

### Pielgrzymka robotnicza do Rzymu.

Z okazji 40-lecia wydania encykliki przez Papieża Leona XIII pod nazwą „Rerum novarum“, która stała się podwaliną ruchu chrześcijańsko-społecznego, cały świat robotniczy chrześcijański pragnie u stóp Ojca Św. złożyć swe serca i okazać cześć i hołd namiestnikowi Chrystusowemu.

W tym celu na dzień 15 maja do Rzymu przybędą liczne pielgrzymki robotnicze z całego świata. Nie braknie tam też i robotników Polskich. Ciężki stan ekonomiczny i to szalone bezrobocie, wielu nie pozwoli udać się w tak dość kosztowną podróż, to też uroczystość „Rerum novarum“ święcić będziemy u siebie. Ktoby jednak interesował się pielgrzymką i miał chęć wyruszyć do Rzymu, to komunikujemy, że pielgrzymka wyruszy z Katowic dnia 8 maja.

Koszt przejazdu w klasie III wyniesie za cały pobyt we Włoszech wraz z utrzymaniem i hotelami przez dwa tygodnie zł. 620, w klasie II—zł. 720.

Niebawem upływa termin zgłoszeń. Szczegółowych informacji dostarczy na żądanie, biuro Chrześc. Organiz. Robotniczych w Radomiu—Trawna 3.

## Z Kasy Stow. Rob. Chrześć. „Pomoc“ w Radomiu.

Ubiegłej niedzieli odbyło się walne zebranie członków Kasy Stowarzyszenia Robotników Chrześcijańskich „Pomoc”. Ze sprawozdania i bilansu przedstawionego zebranym okazuje się, że kasa wybrnęła już całkowicie ze wszelkich niedoborów i dzisiaj znajduje się na dobrej drodze do dalszego rozwoju. Zebrani podkreślili gorąco całkowite oddanie się i niezmordowaną pracę Zarządu Kasy, oraz niezwykłą w tych czasach ofiarność członków rady i zarządu, którzy swymi osobistymi funduszami przyczynili się do postawienia kasy na mocnych nogach. Brak płynnej gotówki uniemożliwia jeszcze całkowity rozwój i pożądaną rozpęd kasy. Na czele zarządu kasy stoją p. p.: Ojrowski, Papliński i Kozera. Suma bilansowa wynosi zł. 100.000.

## Ze Związku Służby Domowej.

Patronem Związku Służby Domowej św. Zyty J. E. Ks. Biskup zamianował Ks. D-ra Bolesława Strzeleckiego.

## Przygotowania organizacyjne.

Stosownie do regulaminu Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego, biuro zarządu okręgowego przystąpiło do przeprowadzenia zjazdu okręgowego delegatów. Zjazd postanowiono zwołać na dzień 26 kwietnia b. r. Zarządy poszczególnych oddziałów otrzymają w tej sprawie szczegółowe instrukcje.

## Z Ćmielowa.

Fabryka porcelany w Ćmielowie została zamknięta. Z powodu niewypłacania zaległości robotnikom za pracę, powstał przykry zatarg pomiędzy zarządem fabryki, a pracownikami. Sprawę całą w swe ręce ujął Chrześć. Zw. Ceramików, który przy pomocy Zarządu okręgowego w Radomiu i władz państwowych jak starosta Opatowskiego i inspektora pracy 20 obwodu, potrafił sytuację opanować i cały zatarg ku obopólnemu zadowoleniu załatwić. Chodzi teraz o to aby zarząd fabryki dołożył wszelkich starań i wypełnił przyjęte na siebie zobowiązania. Gdyby się stało przeciwnie, co nie daj Boże, robotnicy straciliby raz na zawsze zaufanie do właścicieli fabryki.

## Z Sołtykowa.

Staraniem Zarządu Okręgowego bezrobotnym robotnikom cegielni przyznano zasiłek Funduszu Bezrobocia po udowodnieniu, że cegielnia Sołtykowska nie jest zwykłą cegielnią sezonową, a fabryką o produkcji stałej, przystosowanej do ruchu w ciągu całego roku.

## Z życia dróżników szosowych.

Jedynie tylko Zjednoczenie Chrześcijańskie Zawodowe, zajmuje się losem i bytem dróżników szosowych tak dróg państwowych, jak i samorządowych. Jest ich niewielu, rozrzucony po całej Polsce, jako głosy wyborcze nie przedstawiają wielkiej siły, więc też i nikt o nich nie pamięta. Z całym więc zaufaniem oddali się organizacji chrześcijańskiej, wierząc, że ta naprawdę interesuje się losem najbiedniejszych i opuszczonych. To też na oddaniu tem, się nie zawiedli. Zjednoczenie Zawodowe Chrześcijańskie robi

dla tych ludzi co może. Dowodem tego, że istnieje dla nich specjalne biuro w Warszawie, które o każdy grosz dla nich walczy i walczy skutecznie. Ile już uzyskali zdobyczy, ile podwyżek i świadczeń, możnaby o tem dużo napisać.

Dziś nap. ważną sprawą jest, że dróżnicy państwowi otrzymali pewien dodatek, sejmiki powiatowe zaś odmówiły tego dodatku dla swych dróżników. I znów kołatanie od starosty do starosty z nadzieją wydobycia tych kilku złotych. Obecnie Zarząd Radomski przeprowadza podobną akcję na swoim terenie.

## Z KRAJU i ZE ŚWIATA.

### Budżet Państwa.

Izby ustawodawcze zakończyły obrady nad wydatkami i dochodami państwa na rok 1931. Wydatki te przewidziane są na sumę około 3 miliardów. Trzeba dobrze kombinować skąd wziąć tyle pieniędzy, aby można wszystko zaspokoić.

Podczas obrad rząd musiał się nasłuchać wielu gorzkich słów od opozycji. Trzeba przyznać, że i opozycja nic ciekawego do samego budżetu nie wniosła. Rozprawy dotyczyły raczej momentów politycznych, niż gospodarczych. Wnioski naprzykład klubu narodowego dotyczyły zaledwie jakichś 100 milionów złotych oszczędności. Co to znaczy? Minister Skarbu stwierdził, że na pokrycie projektowanych wydatków braknie i tak ze 300, a może i więcej, milionów, bo podatki nie dopiszą.

### Ustawa przeciwalkoholiczna.

Rząd przeprowadził w Sejmie nową ustawę nazwaną, jako antyalkoholiczną. Według tej ustawy ma być zmniejszona liczba szynków, natomiast będzie wódka w bufetach kolejowych. Przeciwno tej ustawie głosowała cała opozycja.

### Śnieżyce i burze.

Nad całą Polską i Europą przechodzą od czasu do czasu olbrzymie burze, lub śnieżyce. Ostatnio 13 marca burza taka nawiedziła Tatry, niszcząc olbrzymie przestrzenie lasów.

### Nowy okręt Polski.

Dzieci szkolne i nauczycielstwo postanowiły zakupić dla Polski nowy okręt. Rozpoczęto już zbiórkę pieniędzy na ten cel po szkołach. Okręt ten będzie się nazywał „Dar Szkoły Polskiej”.

### Pamiętki po Henryku Sienkiewiczu.

Rodzina zmarłego wielkiego naszego pisarza Henryka Sienkiewicza ofiarowała cały zbiór pamiątek po naszym geniuszu muzeum narodowemu w Warszawie, Część tych pamiątek umieszczona będzie w miejscowości rodzinnej Sienkiewicza w gminie Okrzei.

### Przyszła wystawa wszechświatowa.

Roboty przygotowawcze pod przyszłą wystawę wszechświatową, która odbędzie się w Warszawie w r. 1935. Kosztować mają magistrat 6 milionów złotych. Wystawa zajmie przestrzeń 772.000 metrów kwadratowych.

## Powrót Marszałka Piłsudskiego.

Przed kilku dniami powrócił do kraju z trzymiesięcznej kuracji na wyspie Maderze Marszałek Polski Józef Piłsudski i objął urzędowanie, jako minister spraw wojskowych. W związku z powrotem Marszałka, przewidywane są różne zmiany na stanowiskach urzędowych. Ma być zwołana także nadzwyczajna sesja sejmowa w sprawach zmiany konstytucji państwa.

## Kuszenie Polski.

Sprawa odebrania nam Pomorza i Gdyni nie daje Niemcom spokoju. Ustawicznie przeprowadzają jakieś projekty, kończące się zawsze tem, aby odebrać nam te prastare dzielnice nasze i dostęp do naszego morza. Obecnie znów wpadli na pomysł, aby za Pomorze dać Polsce Litwę i port Kłajpedę. Dają to, co nie jest ich. My im też możemy podarować np. Wiedeń z Austrią.

## Wykup kolei.

Państwo ma zamiar wykupić niektóre koleje prywatne, jak np. Stojanów—Lwów, Zakopane—Chabówka, oraz kolej fabryczną Łódzką. Po co to? Z tem nie wiedzą co robić, co mają.

## Przemówienie Papieża.

W wielką sobotę Papież Pius XI ma wygłosić przez radjo watykańskie przemówienie do całego świata.

## Niemcy.

Biskupi katolicki w Niemczech wydali listy pasterskie w swych diecezjach, zwrócone przeciw partji Hittlera, zaciętym wrogom Polski. Program Hittlera tak zwany narodowo-socjalistyczny jest sprzeczny z zasadami religji katolickiej.

## Ameryka.

W roku 1932 w dniu 22 lutego przypada 200-na rocznica urodzin pierwszego prezydenta i oswobodziciela Ameryki Jerzego Waschingtona. Przewidywane są wielkie uroczystości.

Na dalszą rozbudowę floty Stany Zjednoczone asygnowały 90 milionów dolarów.

## Rosja.

Na fundusz zbrojeń armji bolszewickiej, rząd rosyjski postanowił ściągnąć od każdego robotnika po 1 rublu składki.

W związku z nadchodzącymi świętami Wielkiej Nocy, władze bolszewickie dokładają wszelkich starań, aby zniszczyć zupełnie wiarę w narodzie i nie dopuścić do świętowania przez lud uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego.

## Turcja.

W Turcji zarządzono nowe wybory do parlamentu i na prezydenta republiki.

Oprócz tego rząd wydał rozporządzenie, aby każdy turek w najbliższym czasie wybrał sobie jakieś nazwisko, gdyż dotychczas nazwisk w Turcji nie znano, używano tylko imion i imienia ojca. Np. Ali syn Mahmeta i t. p.

## Umowa likwidacyjna.

Sejm Polski uchwalił zawartą przez rząd umowę z Niemcami, na mocy której nie będzie się przeprowadzało przymusowego wywłaszczenia Niemców, zamieszkałych obecnie w Polsce.

Wzamian za to Niemcy mają obowiązek zakupywać pewne produkty zbożowe w Polsce.

Nie wiadomo tylko, czy Niemcy się na to zgodzą.

## Sprawy religijne w Sejmie.

W związku z utworzeniem przez Stolicę Apostolską biskupstwa, narazie, jako sufraganii, dla spraw obrządku wschodniego w Polsce wystąpiono z ciężkimi zarzutami pod adresem Kościoła Katolickiego na jednym z posiedzeń sejmowych.

Zarzuty te wytoczyli dwaj posłowie: Mackiewicz (z jedynki) i Stanisław Stroński (z klubu narodowego—czwórka). Twierdzili, że ustanowienie biskupstwa dla spraw obrządku wschodniego na Kresach utrudni polonizację Kresów, a także wprowadzi dysonanse pomiędzy rządem, a duchowieństwem prawosławnem.

Zaznaczyć należy, że istnieje już dzisiaj na Kresach kilkadziesiąt parafji katolickich obrządku wschodniego, tak zw. bizantyńskiego i zgórą 20.000 wiernych. Jeden z księży tego obrządku, a mianowicie ks. Lesnobrodzki, były generał carski wygłosił nawet w Radomiu szereg niezwykle interesujących odczytów.

Obrządek wschodni polega na tem, że nabożeństwa odbywają się w języku cerkiewno-słowiańskim, niektóre w rosyjskim, duchowieństwo i wierni pozostają w łączności z Ojcem Świętym w Rzymie. Sprawa ta była od wieków dla Stolicy Apostolskiej zagadnieniem bardzo doniosłym i dzisiaj niem być nie przestaje. Nie podoba się to tylko naszym nacjonalistom (narodowcom), którzy chcieliby może całą Rosję spolonizować i radziby użyć do tego celu nawet religję. To też panowie Stroński i Mackiewicz żądali, aby nawróceni prawosławni przyjmowali obrządek tylko łaciński, gdyż w ten sposób łatwiej mogą podlegać wpływom polonizacyjnym. Odpowiedź dał im poseł Radziwiłł, który okazuje się, zna lepiej ducha i cele Kościoła Katolickiego niż tamci, którzy przecież zawsze manifestowali swe przekonania katolickie. Stolica Apostolska, mówił poseł Radziwiłł, nigdy się nie wyrzeknie idei połączenia Kościoła Wschodniego z prawowitym namiestnikiem Chrystusowym. Odczepieństwo nastąpiło jedynie z powodu nadmiernej pychy patryarchów Carogrodzkich. Jeżeli my walczymy o to aby nacjonałiści niemieccy nie używali Kościoła dla celów germanizacji naszych Kresów Zachodnich, tak samo słuszną rzeczą jest nie prowadzić takiej samej polityki przez nas w stosunku do Kresów Wschodnich. Zakres działalności Kościoła jest niewspółmiernie wielki w porównaniu do zakresu działań narodu, czy też państwa Polskiego. Z tego wynika, aby katolicy, a raczej katolicy posłowie nieco więcej byli uświadomieni w sprawach katolickich, o których mówią z trybuny parlamentarnej. Już tam Stolica Apostolska i Biskupi lepiej wiedzą, co jest potrzebne i pożyteczniejsze dla sprawy wiary, niż panowie Stroński i Mackiewicz, którzy rzekomo tak się o nią troszczą.

**Robotnicy! Czytajcie i rozpowszechniajcie gazety i książki katolickie.**